

Umeå kommuns pensionärsråd (UPR)

Tid: 11 oktober 2019 kl. 13.00-16.00

Plats: KS mötesrum, Stadshuset

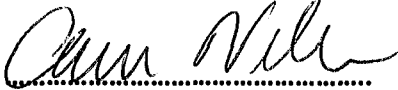
Ordförande: Carin Nilsson (S)

Deltagare: Se nästa sida

Utses att justera: Britt Jakobsson, PRO

Justeringstid: måndag den 21 oktober kl. 13.00

Sekreterare:
Ann Siklund § 1-8

Ordförande:
Carin Nilsson (S)

Justerare:
Britt Jakobsson, PRO

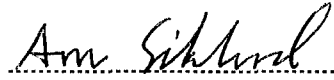

BEVIS

Organ: Umeå kommuns pensionärsråd

Sammanträdesdatum: 2019-10-11

Förvaringsplats: Socialtjänstens kansli, Norra flygeln, Stadshuset

Underskrift:
Ann Siklund, nämndsekreterare

Deltagare

Ordinarie ledamöter

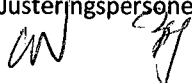
Carin Nilsson (S), ordförande, äldrenämnden
Lotta Holmberg (M), äldrenämnden
Marianne Normark (L), äldrenämnden
Ari Leinonen (S), fritidsnämnden
Håkan Johansson (S), tekniska nämnden
Ulrik Berg (M) byggnadsnämnden
Helena Smith (S), kulturnämnden
Tomas Wennström (S), kommunstyrelsen
Britt Jakobsson, PRO, vice ordförande
Curt Wiklund, PRO
Anna-Lisa Johansson, PRO
Barbro Kjellberg, SKPF
Bengt Roukus, SKPF
Sven-Olov Andersson, SKPF
Roger Näslund, SPF
Christer Fredriksson, SPF
Jaako Honkanen, Finska klubbens pensionärssektion
Irene Sixtensson, Umeå demensförening

Ej tjänstgörande ersättare

Marianne Löfstedt (M), tekniska nämnden
Mattias Sehlstedt (V), byggnadsnämnden
Elisabeth Bjuhr, SPF
Birgitta Lindkvist, Umeå demensförening

Tjänstemän

Ann Siklund, nämndsekreterare
Ulla Andersson, planeringssekreterare
Carina Nylander, controller
Carina Edberg, planeringssekreterare
Peter Hörnemalm, avdelningschef Föreningsbyrån

§ 1

Upprop, val av justerare och justeringstid

Britt Jakobsson, PRO, utses att justera protokollet, måndag den 21 oktober kl. 13.00.

§ 2

Godkännande av dagordning

UPR godkänner förslaget till dagordning.

§ 3

Genomgång av föregående protokoll

Ordförande Carin Nilsson (S) går igenom förra sammanträdet's protokoll.

§ 4

Översyn av avgifter**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd godkänner informationen.

Ärendebeskrivning

Ulla Andersson, planeringssekreterare på enheten för stöd och utveckling och Carina Nylander, controller på ekonomifunktionen går igenom förslaget till förändringar av avgifter inom äldreomsorgen som har behandlats i nämndernas arbetsutskott och ska tas upp för beslut i äldrenämnden den 24 oktober.

Bakgrunden är att äldrenämnden och individ- och familjenämnden hade en punkt om att säkra avgifterna i internkontrollplanen. Det handlar om avgifter för hemtjänst, hemsjukvård, dagvård samt kostavgifter.

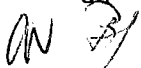
Frågor som förslaget tar upp är hur avgiftsuttaget ser ut i vår kommun jämfört med andra kommuner. Umeå kommun har förhållandevis låga intäkter/taxor jämfört med andra kommuner.

För 2019 är högkostnadsskyddet eller maxtaxan 2089 kr/mån, vilket innebär den högsta taxan sammantaget som kommunen får ta ut. Minimibeloppet anger hur mycket personen ska ha kvar till livsmedel, kläder, mat, läkemedel m.m. efter att alla avgifter är uttagna. Om en person har måltider via abonnemang (biståndsbedömd matdistribution) så höjs minimibeloppet. Om personens avgiftsutrymme är för lågt sänks avgifterna för att säkerställa brukarens levnadskostnader.

Arbetsutskottet fick ta ställning till två alternativ till ny hemtjänsttaxa och förordade alternativ 2. Det innebär att fler kommer att betala mer jämfört med idag under förutsättning att det finns betalningsutrymme.

Avgiften för hemsjukvård föreslås kosta 410 kr/månad om man är registrerad och övertagen till hemsjukvården. Om man inte är registrerad föreslås det kosta 200kr/besök. Det räknas in i maxtaxan.

Förslaget innebär att det kommer bli mer intäkter för kommunen att använda till verksamheten samt att kommunen hamnar mer i nivå med övriga kommuner. Innebörden av förändringen är att de som har råd ska betala mer, men avgiftshöjningen ska inte drabba den som har en liten betalningsförmåga.

Frågor/synpunkter

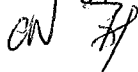
Flera pensionärsföreträdare lyfter frågan om livskvalitet och om det i förslaget går att belysa på något sätt vilken livskvalitet eller livssituation som den äldre får med avgiftsförändringarna. Önskvärt hade varit några typexempel för att belysa hur avgiftsförändringen skulle slå mot olika grupper äldre.

PRO är kritiska mot en avgiftshöjning med tanke på att äldre 80+ som har arbetat länge och byggt upp välfärden nu med sina låga pensioner ska betala för äldreomsorgen. Att ledsugning ska kosta kommer att leda till att många väljer bort den insatsen och kommer att bli isolerade.

Tomas Wennström (S), informerar om modellen för nettokostnadsavvikelse och att det görs i alla kommuner. Ordförande förtydligar att förslaget inte kommer att innebära ökade kostnader för de med lägst betalningsförmåga utan det kommer att bli de som har råd som kommer att få betala mer.

Bilagor

- Förslag till nya avgifter
- Tillämpningsanvisningar
- Presentation: Förändringar avgifter

§ 5

Nytt förfrågningsunderlag LOV**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd godkänner informationen.

Ärendebeskrivning

Carina Edberg, planeringssekreterare på enheten för stöd och utveckling och kommunens kontaktperson gentemot LOV-utförare, och Pia Wangberg, bitr. upphandlingschef, informerar om nytt förfrågningsunderlag för LOV som ska tas upp för beslut i äldrenämnden den 21 november. Uppdraget kommer från nämnderna utifrån beslut i individ- och familjenämndens och äldrenämndens arbetsutskott i februari 2019.

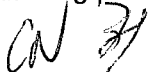
En upphandlingsgrupp bestående av tjänstemän från upphandlingsbyrån, enheten för stöd och utveckling och ekonomifunktionen samt kanslichef för socialtjänsten har arbetat med frågan. UPR har också haft representanter med i en referensgrupp.

Tidsplanen är att förslaget ska vara klart i oktober för beslut i nämnderna i november. Tanken är att nya avtal ska vara tecknade och träda ikraft under 2020.

Upphandlingsgruppen har haft sex fokusgrupper externt och intern; HSL/Hemsjukvård, Ekonomi, Kompetens, Kvalitet, Tjänster och Samverkan. Det har gjorts en bred kartläggning av förutsättningar för LOV inom olika insatser. Förutsättningar undersöktes för LOV inom kvälls- och nattpatrullen, boendestöd, trygghetslarm, hemsjukvård och ledsagning men förslaget landade i att endast gå vidare med LOV inom hemtjänst.

Förslaget till nytt förfrågningsunderlag för LOV innebär följande:

- När det gäller geografiska områden diskuteras om det går att skapa förutsättningar för utförare i glesbygd genom att stimulera med högre ersättning för att locka utförare dit.
- En del kommuner har valt att dela på serviceinsatser och omvårdnadsinsatser. Förslaget har landat i att service- och omvårdnad ska hänga ihop, att man som leverantör ska kunna utföra båda insatser.
- I takt med den ökade kompetensförsörjningsutmaningen och svårigheter att rekrytera kommer kraven på utbildad personal att sänkas enligt förslaget. Istället vill man öppna upp för andra kompetenser (ex. kompetens att arbeta med personer med olika funktionsnedsättningar, språkkunskaper eller pedagogisk kompetens). Tanken är att styra utförarna till att prioritera undersköterskor till de uppgifter som kräver det. Ett ytterligare mål är att möjliggöra användandet av välfärdsteknik för att klara personalförsörjningen.

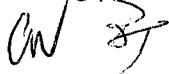

-
- Inga större förändringar föreslås gällande ekonomi och ersättningar. Utförarna kommer ersättas utifrån beviljad tid. Nytt är att de kommer att ersättas i efterskott. Det kommer också att bli en ökad transparens i ersättningsystemet i syfte att tydliggöra skillnader och förutsättningar mellan intern och extern utförare.
  - Uppföljning av utförarna kommer att ske på olika sätt.
  - I ansökan ska framgå krav på sökande, tillståndsplikt (IVO), geografiska områden, kapacitetstak, om utförarna kommer att ha insatser för minoriteter (finska, samiska, meänkieli, romani chib och jiddisch).
  - Entreprenören vänder sig till alla åldrar och målgrupper, det är insatsen som styr. Inom 48 h ska leverantören starta igång efter beslut. Vid byte har personen rätt att få en ny leverantör inom 14 dagar. Om någon person vill avsluta insatser från en entreprenör så sker det omgående.

Ordförande förtydligar att det inte kommer att handla om att entreprenörerna får ersättning för beviljad tid utan för beviljad insats.

Bilaga

- Presentation: Nytt förfrågningsunderlag hemtjänst enligt LOV

§ 6

Förslag till ny bidragsstruktur och nya bidragsregler**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd godkänner informationen.

Ärendebeskrivning

Peter Hörnemalm, chef Föreningsbyrån informerar om förslaget till ny bidragsstruktur och nya bidragsregler.

Bidragsutredningen har pågått i några år, men börjar nu ta form. Det handlar strukturen på stödet till lokaler, bidrag och rådgivning ska utformas. Beslut om budgeten kommer i ett senare skede.

Kommunens stöd till föreningslivet är stort med drygt 700 föreningar, ca 65 mkr och 30 olika bidragsvarianter. Tre nämnder är inblandade i föreningsstödet idag.

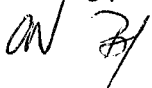
Pensionärsföreningar har tidigare fått subventionerade lokaler. I Utredningen har man tittat på om det istället ska utformas utifrån antal medlemmar och aktiviteter.

Direktiv inför att bidragsutredningen startade var att det skulle bli färre varianter av föreningsbidrag, en större andel ska vara årliga stöd och bidragsutredningen skulle koordineras med utredningen om subventioner för föreningslokaler. Uppdraget var att hitta ett system så enkelt som möjligt och som utgörs av årliga stöd så att man inte behöver söka om. Det skulle också samordnas via föreningsbyrån så att det blir så likt som möjligt för alla föreningar.

En extern utredare, Esam, anlätades. Förslaget blev klart 2017 och gick ut på remiss och föreningslivet fick möjlighet att tycka till. Många synpunkter inkom från pensionärsföreningarna.

Den externa utredaren avslutade sitt uppdrag och de som arbetar på föreningsbyrån har fortsatt arbetet. I dialog har framkommit att bidragsstöden ska vara fritt, och obundet, det ska finnas en autonomi och en struktur som är enkel att förstå. Det ska skapa mervärden som bygger på social tillit, integration och gemenskap samt bevaka rättigheter.

Synpunkter på förslaget som den externa utredaren presenterade rörde att stödet till pensionärer skulle baseras helt på aktiviteter istället för stöd till rättigheter och inkludering. Det fanns en oro att bara fokusera på aktiviteter samt att det skulle bli ganska mycket administration med rapporteringen.

Peter Hörnemalm presenterar ett reviderat förslag till bidragsutredning som betonar verksamhet för rättighetsfrågor. Föreningar som värnar rättigheter har i det nya förslaget möjlighet att få bidrag. Det baseras på fyra kategorier; ålder, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning eller kön, könsöverskridande identitet och/eller sexuell läggning. Föreningarna lämnar ifrån sig sin verksamhetsberättelse eller verksamhetsplan och det görs en bedömning utifrån det.

Tidsplanen är att kommunfullmäktige ska besluta om nya bidragsregler i december 2019 eller januari 2020. Hösten 2020 börjar nya regler gälla för ansökningar inför 2021.

Ordförande förtydligar att det kommer att bli enklare för föreningarna att söka bidrag, vilket är positivt.

Bilaga

- Regler för Umeå kommuns stöd till ideella föreningar (förslag)
- Presentation: Förslag bidragsutredning

§ 7

Korta punkter/återrapporter**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd godkänner informationen.

Umeå kommuns pensionärsråd godkänner förslaget till sammanträdestider för 2020.

Ärendebeskrivning**Förslag sammanträdestider 2020**

Ordförande informerar om förslaget till sammanträdestider för 2020.

Aktuellt från styrelser och nämnder**- Fritidsnämnden**

Ari Leinonen, ordförande fritidsnämnden, informerar om att anläggningen på ishallen nu är toppskick efter reovering. Förinvigningen som bl.a. IFK Umeå hade av asfaltsbanan på Ersmarksberget blev lyckad.

Mer negativt är att kommunfullmäktige har dragit ner på 7 miljoner från fritidsnämndens budget. Idag har fritidsnämnden 4 procent av kommunens budget för att klara aktiviteter på lov, vardagskvällar och helger.

- Kulturnämnden

Helena Smith, ordförande kulturnämnden, informerar om att kvinnohistoriska museet nu har gjort om sina lokaler med ett nytt koncept. För närvarande pågår en vernissage/utställning som fokuserar på killar/mansrollen. Sedan tidigare pågår en utställning Kod som handlar ett eget språk som textilarbeterskor i bomullsindustrin i Storbritannien utvecklade.

Metoo-monumentet Listen ska invigas på Rådhusorget för att markera kommunens ställningstagande mot sexuella trakasserier.

Det pågår ett arbete med att ta fram ett nytt kulturpolitiskt program för hur kulturen ska utvecklas de närmsta 10 åren. Helena bjuder in till de öppna möten som kommer att hållas. Ett första möte är den 24 oktober kl. 18.00 på Fika i Väven.

Det är också på gång med en ny biblioteksplan som kulturnämnden kommer att beslut om.

Britt Jakobsson, PRO, lyfter frågan om tillgänglighet på Väven. Vägen till och från Väven efter stängning (Ingång vid Fika) innebär att man måste ta sig upp och nerför branta backar.

Helena Smith (S) informerar om att man arbetar mycket med tillgänglighetsfrågor när det gäller lokaler inne på Väven. Tomas Wennström (S) håller med om svårigheter med att ta sig till och från Väven och informerar om att han har haft diskussioner med kollektivtrafiken om att försöka få till någon busslinje som går där. Ordförande informerar om att Elisabeth Nilsson, tillgänglighetsstrateg, kommer att bjudas in till ett kommande sammanträde.

- Tekniska nämnden

Håkan Johansson (S), ledamot tekniska nämnden, informerar om de ekonomiska besparingar som är aktuella för nämnden samt att det nu förbereds för snöröjning. UPR kommer att få mer information om vinterväghållningen på nästa sammanträde.

- Byggnadsnämnden

Ulrik Berg, ordförande byggnadsnämnden, informerar om de beslutade ekonomiska ramarna för nämnden och att det kommer finnas behov av att omprioritera. Byggnadsnämnden har personalansvar på ett annat sätt sedan årsskiftet och nu börjar de få grepp om hur de ska hantera frågorna.

Christer Fredriksson, SPF ställer en fråga om det planeras något för dem som vill bo kvar i Hörnefors. Ulrik förklarar att Umeå kommun är beroende av orterna runt omkring för att klara tillväxten och att de alltid försöker hjälpa aktörerna på bästa sätt.

- Kommunstyrelsen

Tomas Wennström, ordförande i kommunstyrelsen samt personalnämnden, informerar om utmaningen kring arbetsmiljö och sjukskrivningar. Det är ej de fysiska symptomen utan de psykiska så som stress och utmattningssyndrom som är de stora utmaningarna. Tomas informerar om att det visat sig en stor del av problematiken beror på ledarskapet.

Ordförande informerar också om det arbete som Sunt arbetsliv genomför med fokus på bättre ledarskap och kompetensutveckling för de som är i verksamheten inom äldreomsorgen.

Handlingsplan mot våld

Ordförande och sekreterare informerar om beredningen av handlingsplanen mot våld. Individ- och familjenämnden beslutade den 24 oktober 2018 att skicka ut ett förslag på remiss till bland annat nämnderna och UPR. På rådets sammanträde den 7

december 2018 var det en kort information om att handlingsplanen skickats ut på remiss och pensionärsorganisationerna fick möjlighet att komma in med eget eller gemensamt yttrande. SKPF lämnade in ett yttrande den 14 december. Individ- och familjenämnden sammanställde alla remissvar och beslutade om ett förslag som väntar på att fastställas av KF.

Handlingsplanen anger riktning för det fortsatta arbetet och inkluderar alla målgrupper. Tanken är att UmeBrå ska förvalta handlingsplanen. Centrum mot våld är också viktig i det fortsatta arbetet. Tidigare har rådet fått information av Kicki Nordell då hon arbetade på enheten för stöd och utveckling. Hon arbetar nu på Centrum mot våld med bland annat fokus på äldre. Ett förslag är att hon bjuds in till ett kommande sammanträde, frågan tas till beredningsgruppen.

Bilaga

- Förslag handlingsplan mot våld

§ 8

Övriga frågor

Inga övriga frågor anmäls.

